

THE SITUATION OF KOREAN LANGUAGE FOR TOURISM TEACHING OF KOREAN MAJORS IN BANGKOK UNIVERSITIES

Kananat POTHINIMITR¹

1 Graduate School, Chulalongkorn University, Thailand; youngturk30@hotmail.com

ARTICLE HISTORY

Received: 21 April 2023

Revised: 10 May 2023

Published: 22 May 2023

ABSTRACT

The objective of this research was to study the Situation of Korean Language for Tourism Teaching is focused on Korean Majors in Bangkok Universities. The results of the study revealed that there are 5 universities that majored in Korean language in Bangkok: Srinakharinwirot University, University of the Thai Chamber of Commerce, Chulalongkorn University, Rangsit University and Kasetsart University. Each of which has a group of Korean language courses for tourism contained in different courses by teaching as an elective major as well, but they are not offered continuously on a regular basis in every semester. The shortage of teachers with expertise in specific fields and the lack of teaching materials, main textbooks. It is an important problem that should be addressed urgently. In order to comply with the direction of the tourism industry in Thailand.

Keywords: Korean Language for Tourism, Korean Language, Teaching of Korean Language Majors

CITATION INFORMATION: Pothinimitr, K. (2023). The Situation of Korean Language for Tourism Teaching of Korean Majors in Bangkok Universities. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(5), 46.

สถานการณ์การสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลี ในระดับมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร

คณนาถ โพรินมิตร¹

1 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; youngturk30@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลี ในระดับมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า มีมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ที่เปิดสอนวิชาเอกภาษาเกาหลี ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งแต่ละที่มีกลุ่มรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวบรรจุในหลักสูตรแตกต่างกันไป โดยเปิดสอนเป็นวิชาเอกเลือกเหมือนกัน แต่ไม่ได้มีการเปิดสอนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำในทุกภาคการศึกษา ทั้งนี้การขาดแคลนผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะทาง และการขาดแคลนสื่อการสอนตำราหลัก เป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย

คำสำคัญ: ภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว, ภาษาเกาหลี, การสอนเอกภาษาเกาหลี

ข้อมูลการอ้างอิง: คณนาถ โพรินมิตร. (2566). สถานการณ์การสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลี ในระดับมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(5), 46.

บทนำ

ประเทศเกาหลีใต้กำลังเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในหมู่คนไทย มีคนไทยสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศเกาหลีใต้และเริ่มศึกษาภาษาเกาหลีมากขึ้นทุกปี ปัจจุบันประเทศเกาหลีใต้และประเทศไทยมีการแลกเปลี่ยนระหว่างภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่องในด้านต่างๆ เช่น ธุรกิจ การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวแน่นแฟ้นขึ้นทุกวัน ด้วยเหตุนี้ทั้งสองประเทศจึงให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาของกันและกันเพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน (Soontaree Larprungrueng and Lee, 2020)

การศึกษาภาษาเกาหลีในประเทศไทยเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่สอนภาษาเกาหลีให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยเริ่มเปิดสอนภาษาเกาหลีเป็นวิชาเลือกในปี พ.ศ.2529 ตามด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ.2531 และมหาวิทยาลัยบูรพาในปี พ.ศ.2538 ซึ่งเปิดสอนภาษาเกาหลีเป็นวิชาเลือกเช่นกัน ก่อนปี พ.ศ.2532 การศึกษาภาษาเกาหลีในประเทศไทยยังค่อนข้างจำกัดเนื่องจากมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐเกาหลีมีเพียงเล็กน้อย แต่การศึกษาภาษาเกาหลีเริ่มมีบทบาททางเศรษฐกิจมากขึ้น เนื่องจากมีธุรกิจจากประเทศเกาหลีใต้เข้ามาดำเนินกิจการในประเทศไทยมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีพนักงานที่สามารถสื่อสารภาษาเกาหลีได้ และยังมีความต้องการบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความเข้าใจในการทำงานกับอุตสาหกรรมของประเทศเกาหลีใต้ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ภาคการท่องเที่ยว ด้านสังคมและวัฒนธรรม แต่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยยังค่อนข้างขาดแคลนความพร้อมในการพัฒนาทักษะการศึกษาภาษาเกาหลี (ไพบูลย์ ปิตะเสน และ นิรินทร มีทรัพย์นิคม, 2563) การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในศตวรรษที่ 21 มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง แนวทางการสอนในอดีตเน้นการสอนไวยากรณ์และรูปแบบประโยค แต่การสอนในปัจจุบันเน้นความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน กรอบแนวคิดเชิงมนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ (partnership for 21st century skills) ระบุว่าสิ่งนี้เป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญอย่างยิ่ง (บวรศรี มณีพงษ์, 2563)

ถ้าพิจารณาด้านของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย จากฐานข้อมูลการตลาดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา ประเทศเกาหลีใต้มีสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยมากที่สุด 5 อันดับแรก ถือว่าเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สำคัญต่อเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีใต้เพิ่มขึ้นทุกปี โดยเมื่อก่อนนี้นิยมเดินทางเป็นกลุ่มครอบครัว คู่ฮันนีมูน และนักกอล์ฟ แต่ปัจจุบันมีทั้งนักเดินทางที่เข้ามาพำนักระยะยาว เริ่มมีการท่องเที่ยวเชิงทางการแพทย์ และการศึกษาดูงาน อีกทั้งยังมีการเดินทางแบบอิสระมากขึ้น และต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ ด้านการท่องเที่ยวอีกด้วย ดังนั้น มัคคุเทศก์ที่มีทักษะภาษาเกาหลีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง แต่ข้อมูลจากการท่องเที่ยวและกีฬาของไทยพบว่ามีคนไทยลงทะเบียนเป็นมััคคุเทศก์กว่า 69,000 คน แต่มีเพียง 14,000 คนเท่านั้นที่ประกอบอาชีพนี้ (คมชัดลึก, 2560) ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาเกาหลี โดยเฉพาะวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มทักษะให้กับมััคคุเทศก์และผู้สนใจ ไม่ให้เกิดการขาดแคลนมัคคุเทศก์ และเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบสถานะปัจจุบันของการศึกษาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของภาควิชาเอกภาษาเกาหลี ในระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในอนาคตต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาเกาหลีที่เกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยว มีนักวิชาการหลายคนเสนอทฤษฎีที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ เริ่มจาก Kim (2011) วิจัยเรื่อง “การศึกษาหลักสูตรภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่าตำแหน่งของการศึกษาภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศสามารถกำหนดตามวัตถุประสงค์ของการใช้ภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวได้ดังนี้ ประการแรก หลักสูตรภาษาเกาหลีเพื่อการ

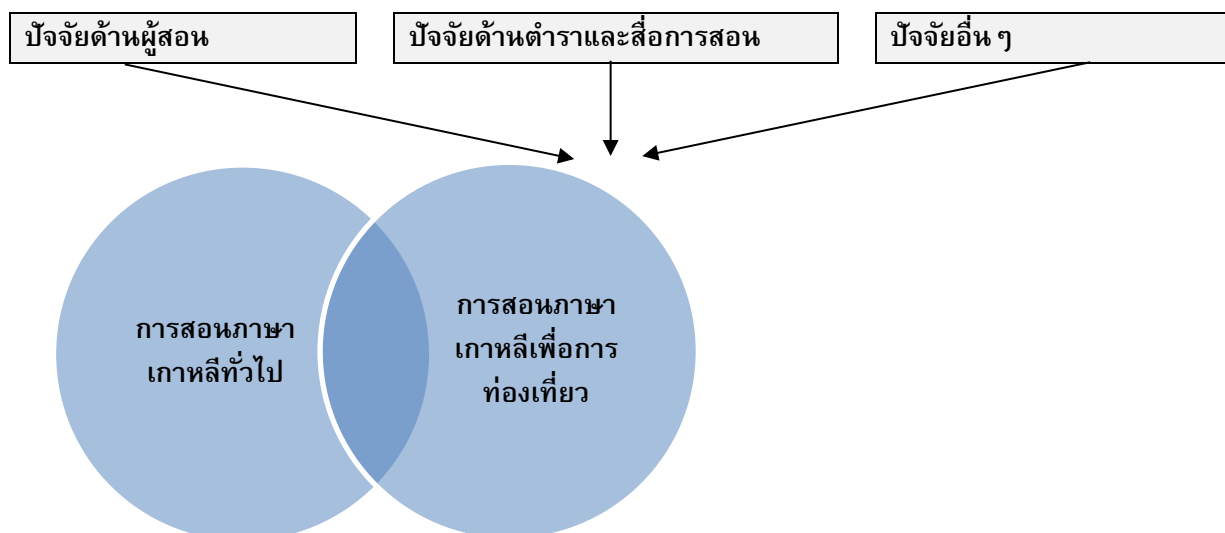
ท่องเที่ยวเป็นหลักสูตรสำหรับวัตถุประสงค์ทางวิชาการทั่วไป เพื่อเรียนรู้ภาษาเกาหลีที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยว อีกประการหนึ่งคือภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในหมวดหมู่ย่อยของภาษาเกาหลีสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะ และศึกษาเพื่อจุดประสงค์ในการเรียนรู้ล่วงหน้าหรือฝึกฝนประสบการณ์ก่อนเข้าปฏิบัติงานในสาขาที่เกี่ยวข้อง นักวิจัยอีกคนได้ตั้งข้อสังเกตที่คล้ายกัน Bae (2005) ค้นคว้าเรื่อง “การศึกษาภาษาเกาหลีสำหรับมัคคุเทศก์และนักท่องเที่ยว” ผลการวิจัยพบว่าภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวครอบคลุมถึงภาษาเกาหลีสำหรับการหางาน เช่น การเขียนเรซูเม่ การสัมภาษณ์ และการหางาน ตลอดจนเหตุผลทางวิชาชีพ เช่น การประชุม การเจรจา และการนำเสนอเอกสารราชการ รวมถึงภาษาเกาหลีสำหรับสาขาเฉพาะทาง เช่น ด้านการท่องเที่ยว มีการระบุเป้าหมายทางธุรกิจรวมไว้ด้วย ในกรณีของภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว ทั้งส่วนของภาษาเกาหลีสำหรับนักท่องเที่ยวและภาษาเกาหลีสำหรับมัคคุเทศก์มีทั้งส่วนคล้ายและแตกต่างจากภาษาเกาหลีทั่วไป ส่วนที่คล้ายกันคือเน้นความจำเป็นในการจัดการปัญหาพื้นฐานทั่วไป อย่างไรก็ตาม ภาษาเกาหลีสำหรับนักท่องเที่ยวถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลายมากกว่า Lee (2019) เป็นนักวิจัยอีกท่านหนึ่งที่ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมผ่านงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาพัฒนาการของสื่อการเรียนรู้อาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย” ระบุว่าความแตกต่างระหว่างการเรียนภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวกับการเรียนภาษาเกาหลีทั่วไปคือจะเน้นไปที่ทักษะการสื่อสารมากกว่า เช่น การพูดและการฟัง ประการที่สอง ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ภาษาเฉพาะ และความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของมัคคุเทศก์เป็นสิ่งจำเป็น ประการที่สาม ต้องสามารถสื่อสารภาษาเกาหลีกับนักท่องเที่ยวที่เป็นเจ้าของภาษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม มารยาท การให้เกียรติ รวมทั้งคำเรียกขานของภาษาเกาหลีเป็นอย่างดี ประการสุดท้ายคือการมีทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ยอดเยี่ยม จากงานวิจัยของ ไพบุญย์ ปิตะเสน และ นิรินทร มีทรัพย์นิคม (2563) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาภาษาเกาหลี และเกาหลีศึกษาในมหาวิทยาลัยของไทย: สถานะปัจจุบัน ปัญหาและความท้าทาย และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย” พบว่า มีมหาวิทยาลัย 11 แห่ง ที่เปิดสอนภาษาเกาหลีเป็นวิชาเอก โดยมหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรภาษาเกาหลีทั่วไปมากกว่าหลักสูตรเกาหลีศึกษาหรือหลักสูตรภาษาเกาหลีประยุกต์เพื่ออาชีพ อย่างไรก็ตาม มีความพยายามล่าสุดในการเพิ่มจำนวนหลักสูตรเกาหลีศึกษาและหลักสูตรภาษาเกาหลีประยุกต์เพื่ออาชีพให้มากขึ้น เนื่องจากวิชาเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาพัฒนาความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในอาชีพการงานในอนาคตได้

นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่นๆ เกี่ยวกับการศึกษาภาษาเกาหลีในประเทศไทย โดยเฉพาะการขาดแคลนทรัพยากรในการสอน ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนที่เชี่ยวชาญ ผลการศึกษาของ Soontaree Larprungrueng and Lee (2020) ศึกษา “การศึกษาด้านเกาหลีศึกษาในประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่าเกาหลีศึกษาในประเทศไทยมีจุดแข็งโดยรัฐบาลไทยรับทราบและให้ความสำคัญกับการศึกษาภาษาเกาหลีและมีจำนวนสถาบันต่างๆ ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เพื่อสนับสนุนด้านเกาหลีศึกษาและสามารถเข้าถึงผู้คนทำให้มีส่วนร่วมได้ง่ายยิ่งขึ้นกว่าเดิม การศึกษาเกาหลีศึกษาในประเทศไทยยังมีจุดอ่อน ดังนี้ ขาดผู้สอนที่ชำนาญ ตำรายังไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียนชาวไทย, ปัญหาการจัดการศูนย์เกาหลีศึกษา, และขาดเงินทุนสนับสนุนด้านเกาหลีศึกษา ข้อบกพร่องเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นอุปสรรคอย่างร้ายแรงต่อความก้าวหน้าของการศึกษาด้านเกาหลีศึกษาในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ Wimonmart Moenhor (2021) วิจัยเรื่อง “การศึกษาวิธีการเลือกคำศัพท์พื้นฐานสำหรับมัคคุเทศก์ชาวไทย” ผลการวิจัยพบว่าคำศัพท์เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนภาษา ด้วยเหตุนี้ การศึกษาคำศัพท์จึงเป็นหัวข้อที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อให้มัคคุเทศก์ชาวไทยจะสามารถเลือกคำศัพท์และใช้งานได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้หนังสือเรียนที่ใช้ในสถาบันการศึกษาเพื่อสอนภาษาเกาหลีในประเทศไทย มุ่งเน้นการสอนภาษาเกาหลีที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ยังไม่เพียงพอสำหรับการเรียนภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการผลิตตำราภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวเป็นประเด็นเร่งด่วนที่สำคัญอย่างยิ่ง จากการศึกษาที่ผ่านมาได้เชื่อมโยงหลักสูตรภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งการศึกษาเหล่านี้ถือเป็นรากฐานสำหรับความเข้าใจการศึกษาภาษาเกาหลีในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถประยุกต์ใช้ในสาขาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

สมมติฐานการวิจัย

- 1) สถานการณ์ปัจจุบันของการสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลี ในระดับมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร มีความแตกต่างจากวิชาภาษาเกาหลีทั่วไป
- 2) ปัจจัยด้านผู้สอนและสื่อการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลต่อเนื้อหาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์หลักสูตรภาษาเกาหลีหรือผู้สอนรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว สาขาวิชาเอกภาษาเกาหลี ระดับมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แยกตามแต่ละมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลี ระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยละ 1 คน ดังนี้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยคำถามปลายเปิด (open-ended questions) โดยใช้เวลาสัมภาษณ์คนละ 1-2 ชั่วโมง ใช้การสังเกต บันทึกเสียงและข้อมูลระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า มีมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ที่เปิดสอนวิชาเอกภาษาเกาหลี ในเขตกรุงเทพมหานคร เรียงตามลำดับปีที่เปิดสอน ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดสอนสาขาวิชาเอกเป็นครั้งแรกในเขตกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ถัดมามหาวิทยาลัยหอการค้าไทยนับเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกที่เปิดสอนสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลีในปี พ.ศ. 2556 ต่อมาปี พ.ศ. 2561 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปี พ.ศ. 2563 มหาวิทยาลัยรังสิต และล่าสุดปี พ.ศ. 2565 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เริ่มเปิดสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลีตามลำดับ โดยแต่ละสถาบันได้มีการเปิดสอนกลุ่มรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวแตกต่างกันออกไปตามตารางที่ 1 ซึ่งมหาวิทยาลัยทั้งหมดเปิดสอนเป็นหลักสูตรวิชาเอกเลือกเหมือนกัน โดยไม่ได้มีการเปิดสอนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำในทุกภาคการศึกษา บางปีการศึกษาจะเปิดสอนแค่ครั้งเดียวหรือไม่เปิดสอนเลย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดสอนเมื่อภาคการศึกษาที่แล้ว 1/2565 แต่ใน

ภาคการศึกษาปัจจุบันไม่ได้เปิดสอน สำหรับมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเปิดสอนครั้งล่าสุดเมื่อปีการศึกษา 2/2564 ส่วนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพิ่งเริ่มเปิดสอนรายวิชาภาษาเกาหลีสำหรับการท่องเที่ยวเป็นครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 1/2565 และ 2/2565 โดยที่วิชาภาษาเกาหลีเพื่อมัคคุเทศก์ถึงแม้จะบรรจุอยู่ในหลักสูตรปัจจุบันแต่ยังไม่เคยมีการเปิดสอนเลย เช่นเดียวกันกับมหาวิทยาลัยรังสิตและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เพิ่งเปิดสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลีได้ไม่นาน แม้ว่าจะมีกลุ่มรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวบรรจุอยู่ในหลักสูตรถึงสามวิชา แต่ยังไม่เคยเปิดสอนเลยสักครั้งเดียว จะเห็นได้ว่ากลุ่มรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวนี้ยังไม่ค่อยได้รับความสำคัญให้เปิดสอนอย่างต่อเนื่องแบบมีนัยยะ ทั้งนี้พอพิจารณาเหตุผลดังกล่าวแล้ว พบว่าแต่ละมหาวิทยาลัยมีข้อจำกัดที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้สอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีทั้งชาวไทยและชาวเกาหลีใต้ โดยมีผู้สอนชาวไทยมากกว่าชาวเกาหลีใต้ อายุเฉลี่ย 35 ปีขึ้นไป จบการศึกษาด้านที่เกี่ยวข้องกับภาษาเกาหลี และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาเกาหลีมากกว่า 6 ปีขึ้นไป แต่ส่วนใหญ่ไม่เคยอบรมหรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาด้านการท่องเที่ยว ทั้งหมดเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชา มีเพียงมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเพียงแห่งเดียวที่ผู้สอนเป็นอาจารย์พิเศษมีประสบการณ์ด้านสาขาการท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่ผู้สอนประสบปัญหาคล้ายคลึงกันคือ ขาดความชำนาญเฉพาะทางในสาขาการท่องเที่ยว เนื่องจากรายวิชาเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญพิเศษของผู้สอนเป็นหลักมากกว่าการสอนภาษาเกาหลีแบบปกติทั่วไป เพราะเป็นรายวิชาที่มุ่งเน้นเพื่อนำไปใช้งานด้านสาขาอาชีพเฉพาะทาง ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนและรายละเอียดวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำศัพท์เฉพาะทาง จึงเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับผู้สอนในปัจจุบัน 2) ปัจจัยด้านการขาดแคลนตำราหลักและทรัพยากรสื่อการสอน ผู้สอนทุกคนใช้วิธีรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งตำราจากไทยและเกาหลี เว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวทั้งขององค์กรรัฐและสื่อโซเชียลในยูทูบ หรือเว็บเพจด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น เนื่องจากการขาดแคลนตำราเรียนหลัก ทำให้เนื้อหาการสอนของแต่ละมหาวิทยาลัยค่อนข้างหลากหลาย แตกต่างกันไปตามแต่ความถนัดและขึ้นอยู่กับการศึกษาของผู้สอนเป็นหลัก เนื้อหาโดยรวมเน้นด้านการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์เป็นหลัก มีเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อาหาร ประเพณี วัฒนธรรม นอกจากนี้ก็จะเกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรม ธุรกิจการบิน และด้านการแพทย์ศัลยกรรม เป็นต้น โดยวิธีการสอนส่วนใหญ่เป็นการบรรยายในชั้นเรียนด้วยสื่อการสอน PowerPoint สอดแทรกกับกิจกรรมเดี่ยวและกลุ่มที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะด้านการพูดเป็นหลัก ซึ่งผู้สอนชาวเกาหลีมีการใช้วิธีการให้นักศึกษาฝึกแสดงบทบาทสมมติด้วย ถือเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่น่าสนใจและไม่พบในการสอนของผู้สอนชาวไทย 3) ปัจจัยอื่นๆ อาทิ ข้อจำกัดของเวลาการสอน จากผลการวิเคราะห์พบว่า ความคาดหวังของผู้เรียนวิชานี้ส่วนใหญ่ ต้องการฝึกทักษะด้านการพูดและการฟังมากเป็นพิเศษ แต่ด้วยข้อจำกัดของเวลาในการเรียน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในหนึ่งภาคการศึกษา ทำให้ไม่เพียงพอต่อการฝึกฝนกับนักศึกษาทุกคน ด้านความคาดหวังของผู้สอน ต้องการให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์และใช้ประกอบวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวได้ แต่ข้อจำกัดของเวลาที่น้อยเกินไป การเรียนการสอนวิชานี้จึงเป็นไปได้เพียงแนวทางเบื้องต้นเพื่อเตรียมพร้อมก่อนทำงานด้านการท่องเที่ยวในอนาคตเท่านั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องไปฝึกฝนและหาประสบการณ์เพิ่มเติมต่อไปด้วยตัวเอง ผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่า น่าจะมีการสอน 2 ภาคการศึกษาขึ้นไป เพื่อให้ นักศึกษาสามารถฝึกฝนและนำไปประกอบวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ผู้สอนทุกคนให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเป็นแนวทางเดียวกันว่า ควรมุ่งเน้นกิจกรรมส่งเสริมการฝึกฝนและทดลองปฏิบัติให้มากที่สุด ควรจัดกิจกรรมทัศนศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวจริง หรือเชิญวิทยากรผู้ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวมาบรรยายร่วมด้วย จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนรู้อย่างยิ่ง

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลกลุ่มรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว เอกภาษาเกาหลีของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัย	ปีที่เปิดสอน	กลุ่มวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว สาขาวิชาเอก	ประเภท
1) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2548	- Korean for Tourism 3(2-2-5) ภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว	วิชาเอกเลือก
2) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	2556	- Korean for Tour Guides 3(2-2-5) ภาษาเกาหลีเพื่องานมัคคุเทศก์	วิชาเอกเลือก
3) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2561	- Korean for Tour Guides 3(3-0-6) ภาษาเกาหลีเพื่อบุคลากร - Korean for Tourism 3(3-0-6) ภาษาเกาหลีสำหรับการท่องเที่ยว	วิชาเอกเลือก
4) มหาวิทยาลัยรังสิต	2563	- Korean for Tourism 3(2-2-5) ภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว - Korean for Hotel Management 3(2-2-5) ภาษาเกาหลีเพื่อการจัดการโรงแรม - Korean for Airline Business 3(2-2-5) ภาษาเกาหลีเพื่อสายการบิน	วิชาเอกเลือก
5) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2565	- Korean for Tourism Business 3(3-0-6) ภาษาเกาหลีเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว - Korean for Hotel Business 3(3-0-6) ภาษาเกาหลีเพื่อธุรกิจการโรงแรม - Korean for Airline Business 3(3-0-6) ภาษาเกาหลีเพื่อธุรกิจการบิน	วิชาเอกเลือก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สถานการณ์การสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลี ในระดับมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) สถานการณ์ปัจจุบันของการสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของสาขาวิชาเอกภาษาเกาหลี ในระดับมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่ามีความแตกต่างจากการสอนวิชาภาษาเกาหลีทั่วไปในด้านวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kim (2011) วิจัยเรื่อง “การศึกษาหลักสูตรภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่าภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในหมวดหมู่ย่อยของภาษาเกาหลีสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะ และศึกษาเพื่อจุดประสงค์ในการเรียนรู้ล่วงหน้าหรือฝึกฝนประสบการณ์ก่อนเข้าปฏิบัติงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bae (2005) ค้นคว้าเรื่อง “การศึกษาภาษาเกาหลีสำหรับมัคคุเทศก์และนักท่องเที่ยว” ผลการวิจัยพบว่าภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวครอบคลุมถึงภาษาเกาหลีสำหรับการหางาน เช่น การเขียนเรซูเม่ การสัมภาษณ์ และการหางาน ตลอดจนเหตุผลทางวิชาชีพ เช่น การประชุม การเจรจา และการนำเสนอเอกสารราชการ รวมถึงภาษาเกาหลีสำหรับสาขาเฉพาะทาง เช่น ด้านการท่องเที่ยว มีการระบุเป้าหมายทางธุรกิจรวมไว้ด้วย นอกจากนี้ยังพบว่ายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lee (2019) วิจัยเรื่อง “การศึกษาพัฒนาการของการเรียนรู้ภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย” ระบุว่าความแตกต่างระหว่างการเรียนภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวกับการเรียนภาษาเกาหลีทั่วไปคือจะเน้นไปที่ทักษะการสื่อสารมากกว่า เช่น การพูดและการ

พึง ต้องเข้าใจภาษาเฉพาะด้วย ทั้งนี้จากการศึกษาข้อมูลพบว่ากลุ่มวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวบรรจุไว้ในหลักสูตรของทุกมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพฯ โดยถูกบรรจุให้เป็นวิชาเอกเลือก ไม่ได้อยู่ในกลุ่มวิชาบังคับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบูลย์ ปิตะเสน และ นิรินทร มีทรัพย์นิคม (2563) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาภาษาเกาหลี และเกาหลีศึกษาในมหาวิทยาลัยของไทย: สถานะปัจจุบัน ปัญหาและความท้าทาย และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย” ระบุว่ามหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรภาษาเกาหลีทั่วไปมากกว่าหลักสูตรเกาหลีศึกษาหรือหลักสูตรภาษาเกาหลีประยุกต์เพื่ออาชีพ อย่างไรก็ตาม มีความพยายามล่าสุดในการเพิ่มจำนวนหลักสูตรเกาหลีศึกษาและหลักสูตรภาษาเกาหลีประยุกต์เพื่ออาชีพให้มากขึ้น ทั้งนี้มีนัยยะสำคัญคือ แม้จะถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรการสอน แต่ไม่ได้เปิดสอนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำสม่ำเสมอ เนื่องจากเป็นวิชาที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะทางมากกว่าการสอนภาษาเกาหลีทั่วไป ทำให้ยังขาดแคลนผู้สอนที่ชำนาญ อีกทั้งยังขาดแคลนตำราเรียนหลักและสื่อการสอนอีกด้วย การเปิดสอนที่ไม่ต่อเนื่องนี้ สวนทางกับความต้องการของตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีเพิ่มขึ้นทุกปี จึงส่งผลให้เกิดการขาดแคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวตามมาอีกด้วย ดังนั้นควรให้ความสำคัญเปิดสอนอย่างต่อเนื่องทุกภาคการศึกษา และควรเพิ่มเติมรายวิชาที่เกี่ยวข้องให้ต่อเนื่องมากกว่าเดิม สร้างหลักสูตรรายวิชาเป็นทางเลือกเสริมและต่อยอดให้กับนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเพิ่มมากขึ้นและสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรายได้หลักจากการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงควรให้ความสำคัญต่อรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวให้มากขึ้นจะได้สอดคล้องกับทิศทางการท่องเที่ยวของประเทศ

2) ปัจจัยด้านผู้สอนและสื่อการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้ส่งผลต่อเนื้อหาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้สอนเป็นผู้กำหนดเนื้อหาการสอนโดยตีความหมายและสอนตามความถนัดส่วนบุคคล อีกทั้งการขาดแคลนตำราเรียนหลักและสื่อการสอนยังไม่มีกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน จึงส่งผลให้เนื้อหาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวของแต่ละมหาวิทยาลัยมีความหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามแต่ผู้สอนกำหนดให้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Soontaree Larprungrueng and Lee (2020) ศึกษา “การศึกษาด้านเกาหลีศึกษาในประเทศไทย” ระบุว่าการศึกษาสาขาเกาหลีศึกษาในประเทศไทยยังมีจุดอ่อน ดังนี้ ขาดผู้สอนที่ชำนาญ, ตำรายังไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียนชาวไทย, ปัญหาการจัดการศูนย์เกาหลีศึกษา, และขาดเงินทุนสนับสนุนด้านเกาหลีศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wimonmart Moenhon (2021) วิจัยเรื่อง “การศึกษาวิธีการเลือกคำศัพท์พื้นฐานสำหรับมัคคุเทศก์ชาวไทย” ผลการวิจัยพบว่าคำศัพท์เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนภาษา ทั้งนี้หนังสือเรียนที่ใช้ในสถาบันการศึกษาเพื่อสอนภาษาเกาหลีในประเทศไทย มุ่งเน้นการสอนภาษาเกาหลีที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ยังไม่เพียงพอสำหรับการเรียนภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการผลิตตำราภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวเป็นประเด็นเร่งด่วนที่สำคัญอย่างยิ่ง นอกจากนี้ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากกว่าการเรียนแบบบรรยายปกติ แต่เนื่องจากเวลา 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในหนึ่งภาคการศึกษานั้นยังไม่เพียงพอให้นักศึกษาฝึกฝนเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ เห็นสมควรเพิ่มเวลาการสอนให้มากขึ้น อีกทั้งหน่วยงานด้านการศึกษาของภาครัฐควรจัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวแก่ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์และความชำนาญด้านการท่องเที่ยวเลย การจัดอบรมจะทำให้ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น เพื่อจะได้นำไปกำหนดเนื้อหาการสอนและเพื่อเป็นแนวทางการสอนให้เหมาะสมกับทิศทางการท่องเที่ยวของประเทศ อีกทั้งภาครัฐควรวางมาตรฐานและเร่งผลิตตำราเรียนหลักโดยเร่งด่วน เพื่อให้มีสื่อการสอนที่เหมาะสมเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทุกมหาวิทยาลัย ผู้สอนจะได้มีแนวทางการสอนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีเนื้อหาและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวได้จริงในอนาคต อีกทั้งเสนอแนะให้มีการทัศนศึกษาตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มีวิทยากรด้านการท่องเที่ยวที่เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเป็นครั้งคราว น่าจะทำให้การเรียนการสอนภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวเกิดการพัฒนาและมีแนวโน้มที่ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจบทบาทหน้าที่เมื่อต้องปฏิบัติงานจริงในอนาคต

ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้ 1) ควรศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักศึกษาเอกภาษาเกาหลีต่อรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษา จะได้นำไปปรับปรุงรายวิชาให้มีการเรียนการสอนที่เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป 2) ควรศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของเจ้าของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการท่องเที่ยวที่มีการใช้ภาษาเกาหลี เพื่อมหาวิทยาลัยจะได้ผลิตบัณฑิตให้เหมาะสมตรงกับเป้าหมายของตลาดแรงงาน จะได้ลดปัญหาบัณฑิตจบใหม่ว่างงาน และการขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพ 3) ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อยอดการวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อสร้างองค์ความรู้ในทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของอุตสาหกรรมธุรกิจการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Bae, H. (2005). Korean Language Education for Guide and Tourist. *The Language and Culture*, 1(2), 131-147.
- Kim, H. (2011). *A study on course design of Korean for tourism at Thailand's Universities* Kyung Hee University]. Korea.
- Lee, O. (2019). *A Study on development of tourism Korean materials in Thailand University* Honam University]. Korea.
- Soontaree Larprungrueng and Lee, S. (2020). Korean Studies Education in Thailand. *Korea-Thailand Academic Journal*, 26(2), 239-260.
- Wimonmart Moenhor. (2021). *A Study on Selection of Tourism Korean Basic Vocabulary for Thai Tourist Guide* Myongji University]. Korea.
- คมชัดลึก. (2560). *เร่งแก้ปัญหาขาดแคลนมัคคุเทศก์*. สืบค้นจาก <https://www.komchadluek.net/kom-lifestyle/261284>
- บวรศรี มณีพงษ์. (2563). ทศนคติของผู้เรียนต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์. *วารสารวิชาการอยุธยาศึกษา*, 12(2), 107-120.
- ไพบูลย์ ปิตะเสน และ นิรินทร มีทรัพย์นิคม. (2563). การศึกษาภาษาเกาหลี และเกาหลีศึกษาในมหาวิทยาลัยของไทย: สถานะปัจจุบัน ปัญหาและความท้าทาย และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. *Thai Journal of East Asian Studies*, 24(1), 18-35.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2023 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).